

# Pričakovano razočaranje

"Danes je v naših srcih bolečina, ker smo izgubili nekaj, kar je bilo naše. Razočarani smo, čeprav smo takšno sodbo do neke mere pričakovali, ker je bil že delegirani akt sprejet politično," je po včerajšnji zavrnitvi tožbe Slovenije o rabi imena teran povedal predsednik Civilne iniciative za zaščito terana Marjan Colja. Vladi bodo predlagali pritožbo na Sodišče EU, ki pri intelektualni lastnini večkrat razveljavi sodbe Splošnega sodišča.

• MARICA URŠIČ ZUPAN

Splošno sodišče EU v Luksemburgu je včeraj zavrnilo tožbo Slovenije za razglasitev ničnosti delegirane

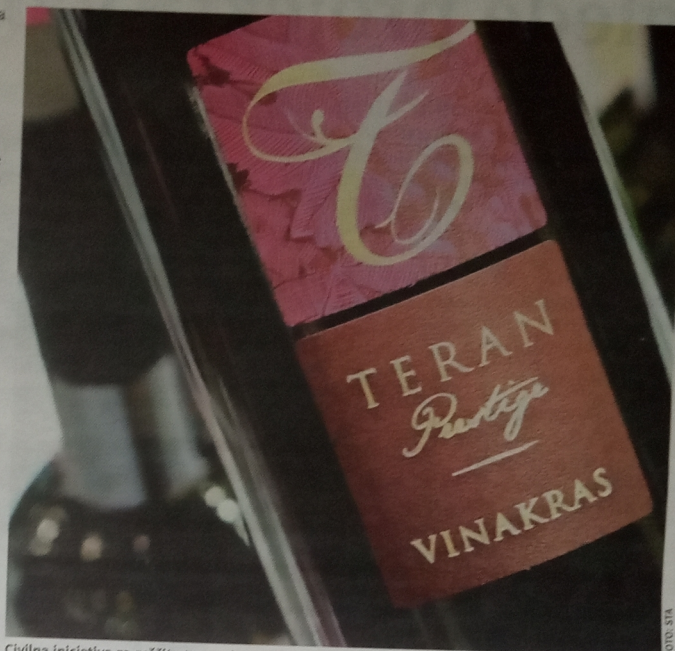
uredbe, s katero je Hrvaška lahko uporabljala ime teran za sorto grozdja, iz katerega prideluje vino Hrvatska Istra pod pogojem, da sta navedena Hrvatska Istra in teran

na istem vidnem polju ter da je napis teran manjši.

**Sodba ne ogroža slovenske zaščite vina teran**

Sodba ne ogroža zaščitene geografske oznake za vino teran, ki jo lahko uporabljajo samo pridelovalci terana s Krasa, saj jo je Slovenija uveljavila že leta 2000, z vstopom Slovenije v EU leta 2004 pa je postala del evropskega pravnega reda. Hrvaška bi lahko ob pristopu v EU zanj uveljavljala izjemo, a tega ni storila. "To kaže na to, da so se zavedali, da za to nimajo argumentov," pojasnjuje dr. Bojan Pretnar, vrhunski poznavalec patentov in intelektualnih pravic ter dolgoletni direktor Urada za intelektualno lastnino, ki je zato nad sodbo presenečen.

Opreka tudi imenu teran za sorto, saj so neodvisne genske študije ljubljanske univerze in inštituta iz Poreča nedvoumno dokazale, da trta teran ni druga sorta, temveč enaka refošku. Tako je na Hrvaškem tudi veljalo



Civilna iniciativa za zaščito terana bo vladi predlagala pritožbo na Sodišče EU.

## Slovenija se bo verjetno pritožila

"Prosil bomo ministrstvo za kmetijstvo in vlado, da se na sodbo Splošnega sodišča pritoži," je včeraj zatrdil predsednik Civilne iniciative za zaščito terana Marjan Colja. In na naslednji stopnji, pri Sodišču EU, ima precej več možnosti kot jih je imela sedaj, menijo nekateri poznavalci. Medtem ko splošno sodišče EU redko razsodi proti komisiji, pa "Sodišče EU prav na področju intelektualne lastnine zelo pogosto razveljavi sodbe Splošnega sodišča," pravi Bojan Pretnar. Zunanji minister Anže Logar pa je včeraj napovedal razpravo o tem v državnem zboru in obljubil aktivno sodelovanje ministrstva.

**Marjan Colja**  
predsednik Civilne  
iniciative za zaščito  
terana

**"Teran za Slovenijo res ne pomeni veliko, za Kras pa pomeni vse."**



FOTO: MARICA URŠIČ ZUPAN

**Bojan Pretnar**  
nekdanji dolgoletni  
direktor Urada za  
intelektualno lastnino

**"Če je na Hrvaškem teran sorta, je teran tudi trta. To pomeni, da gre lahko kdorkoli na Hrvaško in kupi trte teran in jih posadi kjerkoli."**



FOTO: TUDARNO PRIMOŽIČ/STA

do leta 2010, a so ti dokumenti kasneje izginiti.

A to bi morala presojati že Evropska komisija, ko je leta 2017 kljub nasprotovanju Slovenije z delegiranim aktom dovolila Hrvaški uporabo imena teran za sorto grozdja. Zato je Slovenija proti Evropski komisiji vložila tožbo, v kateri je trdila, da je delegirani akt iz več razlogov nezakonit in da njegova uporaba povzroča nastanek gospodarske škode za slovenske pridelovalce terana. Evropska komisija pa je dokazovala, da je delitev izjeme upravičena glede na prakso označevanja, ki je obstajala ob vstopu Hrvaške v EU.

Splošno sodišče je včeraj pritrdilo komisiji in delegirani akt ostaja v veljavi. "Mi smo zadovoljni, da se je ta saga končala. Bilo je sedem let nepotrebne mračne energije," je včeraj povedal Ivica Matošević, predsednik združenja istrskih vinogradnikov Vinistra v času, ko je Hrvaška začela bitko za ime teran. Njegov naslednik Nikola Benvenuti na dejstvo, da tudi zdaj beseda teran ne označuje iste reči, temveč v Sloveniji vino, na Hrvaškem pa sorto grozdja, odgovarja: "Vino je različno, ker je različen terroir."

**Za Slovenijo ne pomeni veliko, za Kras pa vse**

Kraševci pa so povsem drugačnega mnenja: "To je zavajanje. Vino iz hrvaške Istre je drugačno," je odločen dolgoletni enolog Friderik Vodopivec.

Marjan Colja, predsednik CI za zaščito terana in direktor zadruga Vinakras, pa opozarja, da bodo večji pridelovalci z ustreznim marketingom in osveščanjem kupcev uspeli kljub nepravilnemu aktu preživeti; če pa bi na slovenski trg prišle večje količine cenejšega vina s podobnim imenom, ki bi zmedlo kupce, bi bili zelo ogroženi manjši pridelovalci, ki zdaj prodajajo viške zadrugi.

Na očitke nekaterih, da je terana v slovenskem merilu tako in tako malo in da zato delajo zaradi njega prevelik cirkus, pa Colja odgovarja: "Teran za Slovenijo res ne pomeni veliko, za Kras pa pomeni vse. Kmetijstvo na Krasu pomeni vinogradništvo. In v vinogradništvu na Krasu je daleč najpomembnejši teran."

"Škoda pa nastaja tudi za kupce, ker bo na trgu zmeda" še doda.

**Bodo kjerkoli po svetu sadili trte sorte teran?**

Z grenkobo je sodbo včeraj sprejel nekdanji kmetijski minister Dejan Židan, ki je ves čas stal ob strani Kraševcem.

Pretnar pa opozarja, da z delegiranim aktom dovoljena izjava dejansko pomeni izničenje geografske oznake: "Če je na Hrvaškem teran sorta, je teran tudi trta. To pomeni, da gre lahko kdorkoli na Hrvaško in kupi trte teran in jih posadi kjerkoli. To pa pomeni generično ime, ki ga lahko uporablja kdorkoli. Napako je zato naredila že Evropska komisija, ki ni upoštevala, da Hrvaška do leta 2010 ni imela te sorte."



**MAŠA KLAVARA**  
aktivistka

**"Če se v otroštvu v domačem okolju dobro počutiš, je večja verjetnost, da se boš po študiju vrnil. Tega bi se morala lokalna politika zelo zavedati."**